

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Korttesalmi ed. Joutsenlahden kannattamana ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle ensi perjantain täysistuntoon. Ed. Loikkanen ed. Ajon kannattamana on ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle seuraavaan täysistuntoon.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka hyväksyy ed. Loikkasen ehdotuksen, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Korttesalmen ehdotus hyväksytty.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 80 jaa- ja 11 ei-ääntä; poissa 108. (Koneään. 99)

Eduskunta on hyväksynyt ed. Loikkasen ehdotuksen.

Asia pannaan pöydälle seuraavaan täysistuntoon.

23) Anomus, jossa pyydetään eduskunnan suostumusta ed. Ekorren syytteeseen panemiseen

Esitellään perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 13 ja otetaan ainoaan käsittelyyn siinä valmistelevasti käsitelty toimitusjohtaja Ahti Hanhirovan ja Hanhirova-Yhtymän kirjelmä, joka sisältää yllämainitun anomuksen.

Ensimmäinen varapuhemies: Käsitteilyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 13. Huomautan valtiopäiväjärjestyksen 62 §:n säännöksestä, jonka mukaan edustaja häntä henkilökohtaisesti koskevassa asiassa saa olla mukana keskustelemassa mutta ei päätöstä tekemässä.

Keskustelu:

Ed. Pystynen: Herra puhemies! Eduskunnan herra puhemiehelle kesäkuun 14 päivänä kuluvana vuonna osoittamassaan kirjelmässä ovat toimitusjohtaja Ahti Hanhirova ja kommandiittiyhtiö Hanhirova-Yhtymä ilmoittaneet haluavansa saattaa kansanedustaja Mikko Ekorren syytteeseen ja pyytäneet, että herra puhe-

mies saattaisi asian eduskunnan käsiteltäväksi valtiopäiväjärjestyksen 13 §:ssä tarkoitetun, syytteeseen panoa koskevan eduskunnan suostumuksen saamiseksi. Perustelunaan pyynnön esittäjät ovat ilmoittaneet, että heidän käsityksensä mukaan kansanedustaja Ekorren toukuun 8 päivänä tänä vuonna päivätty kirjallinen kysymys n:o 34 sisältää tahallaan ja julkiesti esitetyn väitteen siitä, että he ovat syyllistyneet kysymyksessä nimettyyn rikokseen tai ainakin tekoon, joka saattaa heidät halveksimisen alaiseksi ja haittaa heidän elinkeinoaan, minkä vuoksi he ovat katsoneet, että Ekorren kirjallinen kysymys täyttää rikoslain 27 luvun 1 §:ssä tarkoitetun herjaurikoksen tunnusmerkistön.

Rikos tai teko, johon heidän on väitetty syyllistyneen, on anojan käsityksen mukaan se, että Hanhirova-Yhtymä olisi toistuvasti laiminlyönyt lakisäätöiset velvollisuudet järjestää työntekijöiden valitsemien työsuojeluvaltuutettujen ja luottamushenkilöiden koulutus ja viranomaisien huomautuksista piittaamatta jättänyt huolehtimatta työsuojelun valvonnasta annetun lain edellyttämistä työsuojelutoimenpiteistä useilla työmaillaan. He ovat tämän perusteella katsoneet, että kysymyksen perustelut ja itse kysymys sisältävät väittämän siitä, etteivät he lainkaan piittaa työsuojelusta annetuista säännöksistä ja määräyksistä elikkä että he jatkuvasti rikkovat lakia. Edelleen anojat katsovat, että ed. Ekorren kysymykseen annettu sosiaali- ja terveystieteiden vastaus osoittaa, etteivät heihin kohdistetut väitteet vastaa tosiasioita.

Eduskunta on kesäkuun 19 päivänä tänä vuonna päättänyt lähettää asian perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten siitä, onko puheena olevaan anomukseen suostuttava vai ei.

Valtiopäiväjärjestyksen 13 §:n mukaan "edustajaa älköön syytteeseen pantako älköönkään häneltä vapautta riistettäkö hänen valtiopäivillä lausumiensa mielipiteiden taikka muun asiain käsittelystä noudattamansa menettelyn tähden," — (Ed. V. Vennamo: Paitsi Vennamon kohdalla!) — "jollei eduskunta päätöksellä, jota vähintään viisi kuudesosaa annetuista äänistä on äänestyksessä kannattanut, ole siihen suostunut". Tämän säännöksen tarkoituksena on turvata kansanedustajan lausunto- ja toimintavapaus edustajantoimessaan, missä hän valtiopäiväjärjestyksen 11 §:n mukaan on velvollinen noudattamaan oikeutta ja totuutta sekä perustuslakia eivätkä mitkään muut määräykset häntä sido. Tämän suojan turvin edustajan on

voitava vapaasti lausua mielipiteensä käsiteltävänä olevista asioista, arvostella suoritettuja toimenpiteitä sekä tuoda esille epäkohtia tai muita seikkoja, joiden esittämistä hän pitää maan edun vaatimina. Valtiopäiväjärjestyksen 13 §:n säännöksellä on siten mitä tärkein merkitys hallitusmuodon keskeisten periaatteiden toteutumiselle. Säännöstä onkin tulkittava ottaen huomioon sen ensiarvoisen tärkeä merkitys yksityisen kansanedustajan ja koko kansanedustuslaitoksen toiminnalle.

Tässä pykälässä säädetyn suojan merkitys huomattavasti laajempikin kuin mitä nyt kysymyksessä olevan tapauksen yhteydessä välittömästi tulee esiin. Onhan näet selvää, että se suojaa kansanedustajaa myös esimerkiksi hallitus- tai muuta julkista valtaa käyttävien viranomaisten, ryhmien, henkilöiden, puolueiden jne. suuntaan (Ed. V. Vennamo: Tai eduskunnan johdon!) — ja myös eduskunnassa vähemmistöjä enemmistöjä vastaan. Tämän kaltaiselle suojalle onkin useissa muissa maissa annettu niin suuri painavuus, että se on ehdoton.

Kun valtiopäiväjärjestyksen 13 § Suomessa antaa mahdollisuuden siihen, että eduskunta 5/6:n ääntenenemmistöllä voi suostua edustajan syyteeseen panemiseen, onkin eduskunnan harkittavaksi jätetty, milloin kysymyksessä on edustajan lausunto- ja toimintavapauden ilmeinen väärinkäyttö, jota säännöksellä ei ole tar koitus suojata, ja onko sellaisessa tapauksessa edustaja ehkä saatava panna syyteeseen.

Valtiopäiväjärjestyksen 11 §:n mukaan edustaja on velvollinen toimessaan noudattamaan oikeutta ja totuutta. Valtiopäiväjärjestyksen 58 §:n mukaan edustajan tulee esiintyä vakaasti ja arvokkaasti eikä hän saa käyttää loukkaavia, pilkallisia tai muuten sopimattomia sanoja hallituksesta tai yksityisistä henkilöistä. Jos joku tätä vastaan rikkoo, on puhemiehen asiana kutsua hänet järjestykseen. Ellei hän ota siitä ojentuakseen, tulee puhemiehen kieltää hänet puhumasta. Muuten on tämän pykälän mukaan eduskunnan asia tutkia, onko edustajaa vastaan tällaisissa tapauksessa ehkä ryhdyttävä kurinpitotoimiin taikka mahdollisesti saatettava tuomioistuimessa syyteeseen vai saako asia raueta.

Valtiopäiväjärjestyksen 11, 13 ja 58 §:n säännökset osoittavat, että kansanedustajan lausunto- ja toimintavapaudelle on asetettu tiettyjä rajoja. Näiden rajojen määrittäminen kussakin esille tulevassa tapauksessa on valtiopäiväjärjestyksessä jätetty eduskunnan itsensä, ja vain sen, vapaasti harkittavaksi. Säädetty korkea määrä-

enemmistö syyteeseenpanoon suostumisen edellytyksenä osoittaa kuitenkin, että kysymyksessä olevan menettelyn täytyy olla oikeudellisesti arvioiden erittäin raskauttava.

Perustuslakivaliokunta on todennut, että nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa täyttyvät kaikki ne edellytykset, jotka vaaditaan, jotta eduskunnan tulisi ottaa asia käsiteltäväkseen ja päättääkseen, antaako se pyydetyn suostumuksen.

Nyt tehtävää harkintaa varten on aihetta todeta, että Suomen yksikamarisen eduskunnan aikana on esiintynyt vain kolme sellaista tapausta, joissa eduskunta on asiallisesti samana säilyneen säännöksen nojalla joutunut käsittelemään suostumuksen antamista syytteen nostamiseen. Ensimmäinen näistä oli esillä vuoden 1908 toisilla valtiopäivillä. Rautatiehallitus pyysi silloin suostumusta kanteen nostamiseen erästä edustajaa vastaan tämän rautatiehallitusta vastaan tekemien syytösten johdosta. Tätä asiaa ei tietävästi lähetetty valiokuntakäsittelyyn, mihin lie nee vaikuttanut mm. se seikka, että pyyntö esitettiin täysistunnolle valtiopäivien lopettajaispäivänä. Suostumusta syyteeseen panoon ei myönnetty.

Toinen tapaus oli esillä vuoden 1932 valtiopäivillä. Erät Tammisaaren pakkotyölaitoksen vartijat pyysivät oikeutta asettaa syyteeseen erään edustajan, joka oli hallitukselle esitettyssä kysymyksessä väittänyt sanotun laitoksen vartioiden syyllistyneen osittain erittäin törkeisiin rikoksiin, jopa kuolemaan johtaneeseen pahoinpitelyyn ja kuolemantuottamukseen sekä eräisiin virkarikoksiin. Asian valmistelevasti käsitellyt perustuslakivaliokunta hankki usean asiantuntijan kirjalliset lausunnot ja päätyi esittämään, että syyttämisoikeutta koskevaan pyyntöön suostuttaisiin. Mietintönsä perusteluissa valiokunta lausui, että eduskunnan ei ole asiaa käsitellessään tutkittava syyllisyyskysymystä eli siis kysymystä siitä, onko väitetty teko luettava edustajan syyksi rikoksena, koska tämän kysymyksen tutkiminen on tuomioistuimen asia. Koska sitovia sääntöjä siitä, milloin eduskunnan olisi suostumus syyteeseenpanoon annettava, ei ole, riippuu suostumuksen antaminen harkinnasta, siitä onko aiottu syyte laadultaan sellainen, että asia yleisen tai yksityisen edun vuoksi olisi jätettävä oikeuden ratkaistavaksi. Syyteluvan myöntämistä valiokunta perusteli erityisesti sillä, että koska väitetyt rikokset olivat osaksi varsin törkeitä, valiokunnan mielestä oli, ei ai-noastaan asianomistajain, vaan myös koko van-

heinhoitolaitoksen ja siis yleisen edun kannalta tärkeätä, että asiasta saataisiin täysi selvitys oikeudenkäynnin kautta, jolloin kyseisellä edustajallakin olisi ollut tilaisuus osoittaa väitteiden todenperäisyys.

Mietintöön liitettiin kaksi vastalauseetta, joista toisessa katsottiin, että syytepyynnön perustana ovat poliittiset motiivit. Kun asiantuntijataholta oli esitetty, että jos syyteeseenasettamispyynnön harkitaan aiheutuneen vihasta, rettelöimishalusta tai poliittisista motiiveista, näyttäisi olevan aiheutta kieltää suostumus, vastalauseessa esitettiin anomus hylättäväksi. Perustuslakivaliokunnan enemmistön kanta ei saanutkaan eduskunnan riittävää enemmistöä taakseen eikä siis suostumusta tuolloinkaan myönnetty.

Tämä tapaus ei anna mainittavaa ainesta käytettäväksi vertailutapauksena, aiheensa ja silloisten olojen poliittisen erilaisuuden vuoksi nykyisiin verrattuna.

Kolmas tapaus oli esillä vuoden 1947 valtiopäivillä. Silloin eräs liikemies pyysi suostumusta syyttääkseen erästä edustajaa siitä, että tämä oli täysistuntopuheenvuorossaan erästä kirjettä lainaten väittänyt hakijan toimineen Valpon palkkaamana agenttina. Tätä asiaa käsitellessään perustuslakivaliokunta ei kuullut asiantuntijoita. Ilmeisesti mm. aikaisemmin kertyneeseen aineistoon tukeutuen valiokunta ei tullut siihen käsitykseen, että kyseisen edustajan lausunto olisi kohdistettu anomuksen tekijään tavalla, jota olisi pidettävä parlamentaarisen koskemattomuuden väärinkäyttämisenä varsinkaan nykyisissä edelleen epävakaisissa oloissa, joissa edustajan arvostelu- ja lausuntovapauden ylläpitämisellä on vielä suurempi merkitys kuin säännöllisissä oloissa, kuten valiokunta silloin toteasi. Valiokunta ehdotti eduskunnalle, että suostumusta syyteeseenpanoon ei myönnettäisi. Tähän mietintöön liittyy kahden jäsenen yhteinen vastalause, jossa ehdotettiin pyydetyn suostumuksen myöntämistä. Nämä kaksi jäsentä katsoivat, että eduskunnan tulee olla hyvin vapaa mielinen ratkaistessaan kysymystä suostumuksen antamisesta. Siten vällyttäisiin myös luomasta sellaista arveluttavaa ennakkotapausta, että edustaja saisi koskemattomuutensa turvin syyteeseen joutumatta lausunnoissaan loukata yksityisiä kansalaisia ilman, että näille olisi mahdollista puolustaa itseään ja saada hyvitystä, mikäli heitä on aiheettomasti syytetty, toteivat vastalauseen kirjoittajat. Myöskään tässä

tapauksessa eduskunta ei suostunut esitettyyn pyyntöön.

Kun tähän mennessä esiintyneet tapaukset ovat kaikki vanhoja, esiintyneet tuntuvasti erilaisissa yhteiskunnallisissa ja poliittisissa oloissa, ja koska jokainen tapaus on uniikki, ainoalaatuinen, ja sellaisena erikseen tutkittava, perustuslakivaliokunnassa on pidetty luonnollisena asiantuntijain kuulemista käsiteltävänä olevassa asiassa.

Aikaisemmin annettujen ja nyt saatujen asiantuntijalausuntojen pohjalta käy selväksi, että syyteeseenpanoluvan myöntämistä tai kieltämistä koskevassa asiassa eduskunnalla on täysi harkintavapaus. Eduskunta ei ole velvollinen missään olosuhteissa eikä minkäänlaisten edellytysten vallitessa valtiopäiväjärjestyksen 13 §:n tarkoittamaa suostumustaan antamaan, ja toisaalta se voi suostumuksensa antaa, kun vähintään 5/6 päätöksentekoon osallistuvista kansanedustajista pitää sitä tarkoituksenmukaisena.

Mitä seikkoja eduskunnan sitten tulisi ottaa huomioon suostumuksen myöntämistä koskevaa asiaa harkitessaan? Valtiopäiväjärjestyksen 13 § ja 58 § muodostavat tietyn kokonaisuuden. 13 § on varsinainen edustajain lausunto- ja puhevapauden suoja säännös. 58 §, jonka mukaan edustajan tulee esiintyä vakaasti ja arvokkaasti ja jossa kielletään edustajaa käyttämästä sopimatonta kieltä ja loukkaavia ilmauksia hallituksesta ja kansalaisesta, sisältää myös säännöksiä eduskunnan sisäisestä järjestyksenpidosta. Säännöksellä pyritään varmistamaan kansanedustuslaitoksen merkityksen ja arvonannon edellyttämä arvokkuus eduskuntatyöskentelyssä.

Valtiopäiväjärjestyksen 13 § on osa säännöstöä, jonka tarkoituksena on varmistaa se, että kansanedustaja voi vapaasti suorittaa tehtäväänsä. Kansanedustajaa on valtiopäiväjärjestyksen säännöksillä pyritty suojaamaan sekä valtiovalan että yksityisten taholta tulevilta painostustoimenpiteiltä. Jos kansanedustaja ei voisi vangitsemis-, pahoinpitely-, vapaudenriisto- ja kunnianloukkaussynteiltä vapaana suorittaa tehtäväänsä, menettäisi eduskunta keskeisimmän merkityksensä ylimpänä valtiollisen vallan käyttäjänä. Edustajien tulee siis voida kaikissa oloissa syyteuhista vapaana arvostella sosiaalisia epäkohtia julkishallinnossa, tuotantoelämässä, ylipäätään kaikkialla yhteiskunnassa. Onhan kansanedustajan eräs perustehtävä koko ajan arvioida ympäröivää yhteiskuntaa.

Tässä tehtävässään edustajalta ei voida edellyttää, että hän aina ja joka kerta perinjuurin perehtyisi yksittäiseen asiaan tai ilmiöön, jota hänen lausuntonsa koskee. Tällaisen edellyttämisen asettaminen rajoittaisi edustajan toimintaa, jonka, kuten sanottu, ainakin periaatteessa tulee voida ulottua mille yhteiskuntaelämän lohkolle tahansa. Lähtökohtana ja painavimpana arviointiperusteena tulee siis olla kansanedustajan loukkaamattomuus, ei ainoastaan hänen oman toimintansa, vaan koko kansanedustuslaitoksen toimintakyvyn varmistamisen kannalta.

Toisaalta on selvää, että valtiopäiväjärjestyksen 13 §:ää ei saa käyttää väärin. Annetuissa asiantuntijalausunnoissa on viitattu siihen, että tämä säännös ei saa muodostua rikollisen toiminnan suojaksi. Tällaiseksi menettelyksi saatettaisiin katsoa esim. tapaus, jossa kansanedustaja puhtaasti henkilökohtaisista syistä pyrkii loukkaamaan tai häpäisemään jotain henkilöä edustajan aseman tarjoamasta suojasta esittäen selvästi perättömiä tietoja tai muuta sellaista. Mainittakoon, että antaessaan asiassa lausuntonsa vuoden 1932 valtiopäivillä esillä olleessa kysymyksessä perustuslakieimme eräs laatija, presidentti K. J. Ståhlberg viittasi mm. sellaisiin tekoihin kuin valtiotrikos, väärä ilmianto ja asian ajaminen lahjusten tähden.

Asiantuntijalausunnoista on niin ikään käynyt ilmi, että syytteenpanoluvan myöntämistä saatettaisiin puoltaa sellaisessa tapauksessa ja sillä edellytyksellä, että voidaan olla varmoja sananvapauden väärinkäyttämistä niin, että esitetyt tiedot ovat täysin perättömiä ja että ne on esitetty selvästi loukkaamistarkoituksessa.

Nyt esillä olevassa tapauksessa perustuslakivaliokunta on katsonut, että ed. Ekorren kirjallisessa kysymyksessään n:o 34 esittämiä lausumia ei ole tehty ilkeväkälästä tai loukkaamisen tarkoituksessa. Ed. Ekorre viittaa kysymyksensä alussa Rakennustyöläisten Liiton alaisen Kemmin—Tornion alueen maa- ja vesirakennusosasto n:o 35 ry:n sekä sen useiden jäsenten pitkäaikaiseen huolestumiseen työsuojelun ja työterveyshuollon toteutumisesta työpaikallaan. Saamiinsa tietoihin nojautuen ed. Ekorre on kirjallisella kysymyksellään normaaliin tapaan pyrkinyt saamaan selvitystä ja kiinnittämään huomiota asiaan ja ilmeisesti myös edistämään tärkeänä pitämänsä asiantilan aikaansaamista yhteiskunnassa.

Ottaen huomioon edellä esitetyn kaltaiset seikat ja arviointiperusteet perustuslakivalio-

kunta on yksimielisesti päättänyt eduskunnalle ehdottaa, että eduskunta päättäisi olla suostumatta toimitusjohtaja Ahti Hanhironvan ja Hanhironva-Yhtymän pyyntöön saada asettaa ed. Mikko Ekorre syytteen nyt kysymyksessä olevassa asiassa.

Ed. E e n i l ä : Herra puhemies! Kun useissa maissa kansanedustajan lausunto- ja toimintavapauden suoja on ehdoton, niin meillä valtiopäiväjärjestyksen 11, 13 ja 58 §:n säännökset asettavat edustajanvapaudelle tiettyjä rajoja. Nämä rajat on perustuslaissa jätetty eduskunnan itsensä vapaasti harkittavaksi. 11 § velvoittaa kansanedustajan noudattamaan toimessaan oikeutta ja totuutta, 58 § taas vaatii edustajaa esiintymään vakaasti ja arvokkaasti ja olemaan käyttämättä loukkaavia, pilkallisia tai muuten sopimattomia sanoja hallituksesta tai yksityisestä henkilöstä. 58 §:n nojalla edustajaa vastaan voidaan ryhtyä toimenpiteisiin tai eduskunta voi päättää, että asianomainen on asetettava tuomioistuimessa syytteen. 13 §:n mukaan päätös syytteenpanosta tai suostumuksen antaminen edustajan syytteenpanoa koskevaan anomukseen vaatii taakseen eduskunnan 5/6:n määränemmistön. Kansanedustajan lausunto- ja toimintavapaus on meilläkin siis melkoisen hyvin suojattu. Sillä, ettei suoja ole määrätty ehdottomaksi, on aivan ilmeisesti haluttu välttää tahallisten, todella vakavien kansanedustajan vapauden väärinkäytösten suojaaminen. Juuri tämän estämiseksi on valtiopäiväjärjestyksen 13 § säädetty.

Eduskunnan toiminnan turvaamisen etu on siinä asetettu 5/6:n määränemmistövaatimuksella painotettuna toiseen vaakakuppiin, kun toisessa on se yleinen etu, joka vaatii rikosten syytteenpanoa ja rikollisten saattamista teoistaan rangaistavaksi. On selvää, että kansanedustuslaitoksen toiminnan turvaamisen etu on niin painava, että vain raskaaksi katsottava rikos ja erittäin painava yksityisen edun loukkaus voi saada rikoksista syytteen panemisen ja rikollisten rangaistaviksi saattamisen edun painamaan vaa'assa enemmän. Kansanedustajan parlamentaarista suoja onkin yhteiskunnassamme kunnioitettu niin, että tätä ennen on ainoastaan kolmesti vaadittu kansanedustajaa pantavaksi syytteen edustajana esittämistään lausunnoista. Missään näistä tapauksista ei suostumusta syytteenpanoon ole annettu. Vuoden 1932 valtiopäivillä kuolemaan johtaneesta pahoinpitelystä ja kuolemantuottamuksesta Tammisaa-

ren pakkotyölaitoksen vanginvartijoita syyttäneen edustajan osalta esitti perustuslakivaliokunta suostumuksen antamista syytteenpanolle. Tähänkin mietintöön liittyi vastalause. 5/6:n määränemmistöä ei eduskunnasta tällöinkään löytynyt, koska osa edustajista katsoi syytteenpanopyynnön johtuneen poliittisista motiiveista.

Nyt käsiteltävänä oleva edustajan syytteenpanoa koskeva pyyntö ja itse asian käsittely eduskunnassa kuvastaa jotenkin murheellisella tavalla aikamme arvostuksia, arvomaailmamme vääristyneisyyttä. Siinä, missä yksityisten Aku Ankka -tilien suurta mustaa rahaa suojataan verottajalta, yhteiskunnalta, missä yksityisen elinkeinoelämän syvä korruptio pysyy salassa, missä vasemmistopoliitikkoja herjataan julkisessa sanassa miltei päivittäin, missä rikollisia osoitetaan vain vasemmalta, siinä yksityinen yrittäjä vaatii kansanedustajaa syytteesen sen johdosta, että tämä haluaa kyselyllään selvittää, onko yrityksessä laiminlyöty työsuojelumääräysten noudattaminen.

Herra puhemies! Samalla kun tekee mieli huudahtaa: o tempora, o mores, totean vielä, että ed. Ekorren kuuleminen perustuslakivaliokunnassa ei ollut aiheellista, koska edustajan omalla käsityksellä siitä, onko syytepyyntö aiheellinen vai ei, ei ole merkitystä punnittaessa eduskuntalaitoksen toiminnan turvaamisen etua sitä yleistä etua vastaan, joka vaatii rikoksista syytteesen panemista ja rikollisten rangaistavaksi saattamista. Kansanedustaja tunteekoon vastuunsa, herra puhemies, mutta on todella huono merkki ajastamme, jos yksityisyrittäjän kunnia ei kestä vasemmistolaisen kansanedustajan lausumaa työsuojelurikkomuksesta. Perustuslakivaliokunnan sosialidemokraattinen ryhmä toteaa, ettei ole syytä suostua syytepyyntöön.

Ed. V. Vennamo: Herra puhemies! Henkilökohtaisesti yhdyin täysin perustuslakivaliokunnan kantaan. Työturvallisuudesta on ollut kysymys, ja näitä asioita täytyy voida arvostella ja tutkia. Totean tyydytyksellä, että kommunistinen kansanedustaja saa nyt eduskunnassa oikeutta. Kiinnitän kuitenkin huomiota siihen, että oikeutta sitä vastoin eivät ole saaneet eduskunnassa SMP:n kansanedustajat, jotka ovat uskaltaneet arvostella valtaapitäviä ja valitsevaa rappiota. SMP:n kansanedustajia on poliittisen kostonhimon perusteella asiattomasti rangaistu, niin kuin kaikki tiedämme. Sitä vas-

toin on syytä painottaa myös sitä, että jokaisen yksityisen Suomen kansalaisen henkilökohtaisen kunnian turvan tulee kulkea kansanedustajan suojan edellä, mutta tästähän ei nyt ole kysymys.

Ed. Liedes: Herra puhemies! Haluan perustuslakivaliokunnan jäsenenä puuttua asiaan sikäli, että ensinnäkin ed. Ekorre on kiinnittänyt huomion työsuojelulain soveltamiseen, siihen, onko Hanhironva-Yhtymä toiminut työsuojelumääräysten ja -lakien mukaisesti, ja tämä Hanhironva-Yhtymän kirjelmä aiheutuu eduskuntakyselystä, jossa ed. Ekorre on tähän asiaan huomiota kiinnittänyt. Onko ed. Ekorren huomion kiinnittäminen ollut aiheellista vai aiheetonta, onko tapahtunut Hanhironva-Yhtymän toimesta työsuojelulakien rikkomista tai laiminlyöntiä, tähän kysymykseen antaa vastauksen ministeri Sinikka Luja-Penttilä vastauksessaan ed. Ekorren kyselyyn. Tässä vastauksessa todetaan, että Lapin työsuojelupiiri on suorittanut Hanhironva-Yhtymän työmailla tarkastuksia ja näissä tarkastuksissa on annettu ohjeita ja neuvoja mainitulle yhtymälle. Nämä ohjeet ovat koskeneet juuri työsuojelumääräyksiä noudattamista. Näin ollen myös tämä kysely puolestaan todistaa sen, että Hanhironva-Yhtymä ei ole toiminut työsuojelulakien ja -määräyksiä mukaisesti, vaan siitä on jouduttu viranomaisen toimesta huomauttamaan. Tämä on hyvin tavallista silloin, kun määrättyjä lakeja ei noudateta. Kaiken tämän perusteella voidaan vain todeta se, että kansanedustaja Ekorre on kiinnittänyt huomiota aivan oikeaan asiaan, ja ainakin tämän vastauksen perusteella voidaan todeta, että siihen . . .

Ensimmäinen varapuhemies (koputtaa): Kaksi minuuttia!

Puhuja: . . . on ollut aihetta. Sen johdosta näen, että perustuslakivaliokunnan päätös tässä asiassa on ainoa ja oikea.

Ed. Muroma: Herra puhemies! Haluan vain omasta puolestani perustuslakivaliokunnan jäsenenä muistuttaa siitä, että perustuslakivaliokunnan kannanotto on ollut täysin yksimielinen. Perustuslakivaliokunta kuultuaan asian tuntijoita ja perehdyttyään tarkasti näihin kirjelmiin sekä ed. Ekorren tekemään kysymykseen on tullut yksimielisesti siihen päätökseen, että eduskunta päättäisi olla suostumatta puheena olevaan anomukseen syytteenpanosta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Mietinnössä oleva epäävä ehdotus hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

Pöydällepanoa varten esitellään ja pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti eduskunnan seuraavaan istuntoon:

24) Vuonna 1978 pidetyn 64. Kansainvälisen työkonferenssin eräitä päätöksiä

koskevan hallituksen esityksen n:o 49 johdosta laadittu ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 7;

25) Ehdotuksen laiksi tupakkaverosta

sisältävän hallituksen esityksen n:o 85 johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 54;

26) Ehdotuksen laiksi lasten päivähoidosta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

sisältävän hallituksen esityksen n:o 133 johdosta laadittu sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 10;

27) Ehdotuksen laiksi eräiden alueiden vaihdosta valtion ja Helsingin kaupungin välillä

sisältävän hallituksen esityksen n:o 77 johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 55;

28) Ehdotuksen laiksi luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain 2 ja 5 §:n muuttamisesta

sisältävän hallituksen esityksen n:o 80 johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 56;

29) Ehdotuksen laiksi eräisiin lämmityslaitosinvestointeihin myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

sisältävän hallituksen esityksen n:o 112 johdosta laadittu valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 57; ja

30) Ehdotuksen laiksi metsänparannuslain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

sisältävän hallituksen esityksen n:o 138 johdosta laadittu maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 5.

Ensimmäinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on tänään kello 21.15.

Täysistunto lopetetaan kello 20.55.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Eiler Hultin